

ЦЗЯН Юрій Миколайович (30. 05. 1937, Харків) — фізик. Доктор фізико-математичних наук (1984), професор (1992). Закінчив Харківський політехнічний інститут (1960). Відтоді працює у Фізико-технічному інституті низьких температур НАНУ (Харків): від 1985 — провідний науковий співробітник відділу кінетичних процесів у квантових провідних системах, від 2021 — провідний науковий співробітник відділу мікроконтактної спектроскопії; за сумісництвом 1988—93 — професор кафедри фізики Харківського педагогічного інституту. Наукові інтереси присвячені питанням транспортних явищ у твердих тілах,

нелінійних особливостей в провідності нормальних металів, звичайної та високотемпературної надпровідності, квантово-інтерференційних явищ у NS-системах, сильних електронних кореляцій, спин-залежної електропровідності. Досліджував ефект фононного захоплення в металевих сандвічах, експериментально виявив від'ємну диференційну провідність в нормальному металі, спостерігав ефект Бернулі в надпровідному індію, виявив нелінійний опір NS-границі, вивчав термоЕРС, провідність і магнітну сприйнятливність ВТНП, запропонував спосіб вивчення спінового ефекту Холла в нормальних металах.

Основні праці

Non-linear self-oscillations in normal-superconducting contacts // *J. of Physics: Condensed Matter*. 1992. Vol. 4, № 1; Contribution of Andreev reflection to the increase in the resistance of the normal metal in a bimetallic N-S structure // *J. of Experimental and Theoretical Physics*. 1998. Vol. 86, № 3; Observation of subgap resistive oscillations in doubly connected SNS systems with the suppressed proximity effect // *JETP Letters*. 2002. Vol. 76, № 11; Spin-dependent conductivity of iron-based superconductors in a magnetic field // *Physica B: Condensed Matter*. 2015. Vol. 464; Intrinsic spin-Hall effect in aluminum // *Europhysics Letters*. 2017. Vol. 120; Manifestation of Edge Spin Magnetization in Normal Metal // *Low Temperature Physics*. 2024. Vol. 50 (yci — співавт.).

Ю. О. Колесниченко, А. В. Терехов

Бібліографічний опис:

Цзян Юрій Миколайович / Ю. О. Колесниченко, А. В. Терехов // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-891476>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).